

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Nuuk, Kangerlussuaq, Sisimiut og Ilulissat vedr. Ironbark Zinc Ltd. ansøgning om udnyttelse af zink- og blyforekomsten ved Citronen Fjord i november 2015

Borgermøde i Kangerlussuaq

27. november 2015

Ca. 8 mødte op

Spørgsmål fra salen

Astrid Bro:

Hvorfor skal der være så få grønlandske ansatte, når der er så stor arbejdsløshed?

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

De tal der blev fremlagt under præsentationen er selskabets forslag. De foreslår, at 20 procent af de ansatte skal være grønlandere i de første 1-2 år. De tal er ikke helt fastlagt endnu, og Naalakkersuisut vil arbejde for at få et højere tal. Men kravene skal hænge sammen med, hvilke kompetencer grønlandsk arbejdskraft har og hvilken uddannelse de har. Det er derfor, at det er vigtigt, at vi har sikret deres uddannelse eller efteruddannelse for at sikre de rigtige kompetencer.

Fritz Baumann:

Det er altid rart at høre om de gode ting. Jeg vil spørge til affaldsproblematikken. Jeg kan forstå, at der er tre måder at deponere affald på. Der var noget på terræn, en forseglede hal og undergrunden. Jeg vil høre om hvordan man håndterer sådan en lukket hal? Og hvor lang tid skal det blive der?

500 beskæftigede i driftsfasen. Personrelateret affald, som toilet, køkken mv.; hvordan håndteres det? Der må være en affaldshåndteringsplan. Skal der være en forbrænding eller skal affald afskibes? Vi har kun hørt om tre produktionsafskibninger om året.

Der er meget gods og persontransport. Der skal flyves rigtig langt. Når det kommer til minen, er der udregnet alt muligt der skal udledes. Men hvad med flytransporten, er det også medregnet?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes/Jane Abigail O'Neill, Ironbark:

Noget af tailings vil ligge over jorden på en membran, der ligger under affaldet. Tailings vil blive forseglede. Det er ikke giftige tailings, som vil blive lagt på jorden. Fordi der er permafrost vil tailings blive frosset ned. Tailings er syreholdigt, og vil derfor blive opbevaret på en membran. Det er syreholdt tailings, der opbevares der. Membranen gør, at syren ikke kommer ned i jorden. En til to meter ikke giftigt affaldsmateriale fra minen, vil blive brugt som kappe på tailings. Når tailings er blevet forseglede kan der ikke dannes syre, fordi der ikke dannes oxygen. De forseglinger vil forblive ved minen, også når den lukker.

Der vil være et forbrændingsanlæg ved minen til affald fra camp. Der vil være noget affald, som skal på losseplads, hvor gamle maskiner skal graves ned. Og giftigt affald vil blive sejlet væk.

Der er kun lavet udregninger på CO₂-udledning af afskibning af materialer og ikke for flytransport af personale.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Det der debatteres her omhandler miljøet. Naalakkersuisut har strenge krav om miljø, som skal følges. Fritz Baumanns spørgsmål er nedskrevet, og skal besvares tilfredsstillende. Omkring spørgsmål om forbrænding af affald, er vores krav om udledning derfra 2.000 gange strengere end europæiske krav. Regler om forbrænding skal følges.

Hvad angår deponering på land af tailings, vil Naalakkersuisut kræve, at det skal have den allermindste effekt på miljøet. Derfor skal der findes svar på dine spørgsmål.

Fritz Baumann:

Camp'en bliver en lille by, ligesom Kangerlussuaq. Her vil der være krav om at følge regler om affaldshåndtering. Det daglige affald, spildevand og spildolie, hvad skal der ske med dem? Affald fra mennesker, hvad skal der ske med dem?

Peter Aastrup, Nationalt Center for Miljø og Energi, DCE:

Miljøfarligt affald bør bortskaffes til godkendte steder evt. Europa. Med hensyn til gråt spildevand, anbefaler vi, at der etableres et rensningsanlæg og at det kan ledes ud i fjorden, hvis det er rensat. Men vi anbefaler ikke deponering af giftige affald. Vi anbefaler selvfølgelig også, at depotet over jorden bliver så lille som muligt. At man fylder så meget i minegangene som overhovedet muligt. Mht. tailings og det overjordiske depot, man skal hele tiden holde øje, for at undgå syredannelse.

CO₂ vil være en lille smule større end VVM'en beskriver. Uden rigtig at vide det vil flytransport nok blive en lille del af det.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Jeg vil tilføje til det Ironbark sagde om forbrændingsanlæg, som skal laves. Det skal selvfølgelig godkendes. Derudover skal der laves en affaldshåndteringsplan for, hvordan de skal håndtere affald. Det er noget som vi som myndighed vil være inde over.

Fritz Baumann:

I byer og bygder er der regler om affaldshåndtering, som de følger, og Kangerlussuaq er en større bygd end flere af bygderne. Vi kan ikke få en forbrændingsanlæg her i Kangerlussuaq, for stedet trods alt er for lille til det. Det er blevet udlagt for os, at der skal findes en løsning, og der bliver nok sådan, at affald bliver sejlet væk eventuelt til Maniitsoq, da Sisimiut ikke kan tage vores. Vi er også blevet pålagt, at vi kan deponere noget af affaldet ifølge nogle forskrifter.

Jeg kom til at tænke på, at Citronen Fjord ligger i Nationalparken. Det ligger udenfor kommunalinddelingen. Arbejder man ud fra de samme miljøregler der er i Grønland?

Peter Aastrup, Nationalt Center for Miljø og Energi, DCE:

Uanset om det ligger i Nationalparken eller ej, vil vi anbefale, at man følger de internationale standarder der er omkring miljø.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Dette er et råstofprojekt, så det er ikke reguleret efter de normale miljøregler. Men de krav der vil blive stillet vil være i minimum det samme som eksempelvis til bygder.

Henrik Lyberth:

Først vil jeg sige om Jørn Skov Nielsens udtalelse om, at lufthavnen i Kangerlussuaq skal bruges, at jeg håber at Naalakkersuisoq for trafik vil blive indført i den udtalelse.

Da jeg bladrede i de materialer bliver uran ikke nævnt her. Under en uran-debat i Sydgrønland sagde en geolog – tror jeg nok - at alle slags mineraler indeholder mere eller mindre uran. Hvordan ser undersøgelserne ud deroppe i nord?

Jonathan Charles Downes, Ironbark:

De undersøgelser vi har foretaget i projektområdet indeholder ikke uran over guidelines niveau. De undersøgelser kan ses i den geokemiske baggrundsrapport.

Peter Aastrup, Nationalt Center for Miljø og Energi, DCE:

Alle prøver, der er taget har ikke mere uran end det, der gælder for multolerancen. Der er ikke fundet prøver med højere niveauer.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet:

På Naalakkersuisuts høringsside er der nogle links til en såkaldt geokemisk analyse af, hvad malmen består af. Der kan man se præcist, hvad der er af analyser.

Knud Olsen:

Jeg vil støtte Henrik Lyberths spørgsmål op med følgende spørgsmål. Vi ved, at der kan være lidt uran i forskellige mineraler, men hvad med andre mineraler, som kan have negativ påvirkning på sundheden? Er der noget i området?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Hvis man bliver syg på minen, vil der være en sygeplejerske til stede. Der vil være et system, som gør at man kommer på hospitalet her i Grønland eller udenfor, hvis der er behov for det.

Jørn Skov Nielsen, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Det er sådan, at ved alle mineprojekter, vil der være krav fra myndighederne ifølge Råstofloven, at man skal lave en aftale med international hospitals- eller sundhedsfirma, eksempelvis SOS International, hvor man har sikret, at alle, der bliver syge bliver behandlet. Derudover skal der laves en aftale med det grønlandske Sundhedsvæsen, således at hvis nogen i minen bliver syg skal selskabet betale for, at vedkommende bliver behandlet.

De ting som bliver stillet som krav af myndighederne er dels en aftale med et internationalt sundhedsfirma og der skal indgås aftale med det grønlandske Sundhedsvæsen om betaling til at trække på dem.

De lokale, der er deroppe, skal selvfølgelig dækkes af forskellige beredskabsplaner og sundhedsplaner, der gælder på minen. Hvis du kommer hjem til Sisimiut eller et andet sted i Grønland, så har du ret til, som en hver anden borger i landet, til at blive behandlet på et sygehus her.

Der vil være en lovpligtig arbejdsskadeforsikring, som skal tegnes. Arbejdsskadeforsikring er til for, at hvis nogen får en permanent skade, så vil man få en permanent godtgørelse efter almindelig lov om arbejdsskader.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Jeg skal fra Naalakkersuisut gøre opmærksom på, at der vil være et krav til selskaber som Ironbark i forbindelse med åbning af en mine, at der skal være mange midler til brug i forbindelse med nedlukning af en mine. Derfor vil de midler også være der, hvis der skulle dukke nogle sager op efter lukningen.

Kaj Peter Hansen:

Naalakkersuisut siger, at alle reglerne skal følges. Har I forinden uddannelse af de kommende minearbejdere bedt om midler til det, er I gået i gang med at forberede uddannelserne, er I allerede kommet i gang med uddannelserne eller venter I til det åbner?

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

Det bliver en del Naalakkersuisuts krav i forbindelse med IBA-forhandlingerne.

Fritz Baumann:

Hvad angår sundhedsspørgsmålene. Der vil være en landingsbane. Vil der være et fly på stedet til, til eventuelle evakueringer af tilskadede personer? For stedet ligger langt væk fra Nuuk og Reykjavik, men ligger tæt på Qaanaaq og Thule Air Base. Vil det indgå i nogen planer?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Der vil altid være medicinsk personale på stedet, og hvis der kommer seriøse hændelser, vil de blive evakueret til Nuuk. Detaljerede planer er ikke udviklede endnu, men der er ingen planer om at have et fly på stedet. Evakueringsplaner udvikles i samarbejde med myndighederne.

Fritz Baumann:

Thule Air Base har et professionelt sygehus. Vil man samarbejde med basen?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Det vil være den lette løsning, men det er endnu ikke blevet taget op.

Jesper Høy:

Hvorfor ikke starte med at uddanne folk, der skal bruges på minen? Jo tidligere jo bedre.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

Det vil også være et krav i IBA'en når vi kommer så langt. Jeg kan sige, at Råstofskolen i Sisimiut kommer til at være det sted vi henter fra, for de har allerede erfaringer med det. Og når vi har så højt et arbejdsledeshedstal her i Grønland, vil vi også samarbejde med Piareersarfiit og benytte os af den jobportal, der er undervejs, som vi også vil kunne oplysninger fra.

Henrik Lyberth:

Der har været tale om Råstofskolen i Sisimiut i flere år nu. Er der tal på, hvor mange der har været under uddannelse? Bliver de taget med i betragtning?

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

Naalakkersuisoq for uddannelse Nivi Olsen har de tal. Jeg er vidende om, at der er nogle, som er kommet videre i praktik efter uddannelse. Tidligere var der kun to. Nu er der flere og flere, der kommer i praktik. De første, der gik i gang med uddannelse i Råstofskolen er stadig under uddannelse, og jeg mener, at de første er færdige til næste år. Jeg kommer til at finde ud af, hvem der er på uddannelse og hvornår de bliver færdige i tæt samarbejde med Naalakkersuisoq for uddannelse.

Flemming Bisgaard:

I taler om, at noget af affaldet skal ned i minegangene, men præsenteres projektet som et åbent brud. Hvad er meningen?

Der blev sagt, at minen kommer til at have CO2 udslip på størrelse med 20 procent af Grønlands samlede CO2 udslip. Det er måske ikke meget, når det er en mine, men i forhold til Grønlands samlede produktion er det meget. Vil man undersøge om der vil være mulighed for alternativ energi fremfor olie? Solcelledrift eller noget andet?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Der vil være en åben mine og to undergrundminer. Tailings vil blive opbevaret i de to undergrundminer. Der er undersøgt for hydro-, sol- og vindenergi, og der var ingen af dem, der kunne bruges.

Jesper Høy:

Fortæl om jeres selskab; hvem I er, hvor mange I er og hvor I kommer fra?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Vi er et australsk selskab, som har arbejdet 8 år i Citronen Fjord. Vi har brugt 250 mio. kr. på efterforskning i området. Citronen Fjord er selskabets vigtigste projekt og har primære arbejdet på det de seneste år. Vi har stærke aktionærer i selskabet. Blandt andet Glencore, verdens største zinkmineselskab. Nestor, som er det største zinksmelterselskab. Vi arbejder sammen med et kinesisk firma i forhold til at bygge minen og finansiering. Ironbark Zinc Limited er børsnoteret i Australien, og der er 8 ansatte.

Jesper Høy:

Hvordan er dette projekt sammenlignet andre projekter?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Dette projekt er specielt, for det er et af de største zinkprojekter der ikke er brudt endnu i verden. Der har været meget lidt zinkfund i de seneste år. Zinkminer i verden er ved at lukke ned, så vi tror at dette projekt vil bidrage væsentligt til zinkproduktionen i verden. I sammenligning er det det største zinkprojekt af denne type listet i børsen i Canada og Australien.

Flemming Bisgaard:

Har Ironbark andre zinkminer?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Der er to andre zinkprojekter i Grønland – i Washingtonland og Mestervig.

Vores primære fokus er Citronen Fjord-projektet. Det er også den, der er nået længst i processen. Vi har andre små projekter i Australien samt Mestersvig og Washingtonland på tidlige stadier.

Fritz Baumann:

Du nævnte før, at I har undersøgt energimulighed med sol, vand og vind. Hvor kan jeg finde dokumenterne til det?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

De er ikke offentliggjort. Vi ville rigtig gerne have brugt vand, vind eller solenergi, men det ville være en meget dyr løsning. Der er ikke noget vand, der ville være stærk nok til vandkræft. Solenergi er ikke muligt pga. vintermørke en stor del af året. Vinden er heller ikke regulær eller stærk nok vindenergi.

Flemming Bisgaard:

Jeg er klar over, at der virkelig er mørkt når der er mørkt. Men om sommeren er der sol døgnet rundt.

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Solens vinkel er for lav til at samle energi nok. Der er mange soltimer om dagen i sommerperioden, men energien vil ikke kunne opbevares. Det ville være alt for dyr en løsning.

Martin Petersen:

Hvilke grønlandske virksomheder har I tænkt jer at bruge? Mange virksomheder kører ikke optimalt mens andre har det godt. Har I bundet jer til bestemte virksomheder?

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

Det skal være en del af IBA-forhandlinger om, hvilke virksomheder der skal levere til Ironbark. Opgaverne skal i udbud i Grønland, og der skal selvfølgelig bruges virksomheder, som kan levere i Grønland, som det også blev nævnt under præsentationerne.

Martin Petersen:

Det blev nævnt, at virksomheder, som levere rengøring, affaldshåndtering transport mv. skal bruges. Eksempelvis lukkede et stor firma i Tasiilaq for ikke så længe siden. Vil det ikke være passende at Naalakkersuisut arbejdede for, at virksomheder spredt i hele landet bliver brugt?

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

Grønlandske virksomheder skal selvfølgelig bruges til anlægsfasen og under minens drift. Det arbejder Naalakkersuisut for. Det skal være en del af IBA-aftalen. De forskellige servicevirksomheder kommer til at byde ind, fordi opgaverne skal i udbud i hele landet og vi finder det vigtigt, at grønlandske virksomheder bliver brugt.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Naalakkersuisut vil kræve, at alt materiel, der skal benyttes i minen, skal være mindst forurenende for miljøet. Eksempelvis bulldozere.

Henrik Lyberth:

Men det materiel, der skal benyttes deroppe må ikke forurene, men der er mange eksempelvis bulldozere, som forurener i byerne. Det er da ikke hensigtsmæssigt at forskelsbehandle stederne.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

VVM'en bliver fornyet hele tiden. Kommende selskaber, som skal påbegynde deres projekter her kommer også til at få de strengeste krav at leve op til. De, der kører nu, kører nu, men de nye vil følge de nye regler.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Der gælder såvel for uden for og inden for råstofområdet, at der er lovkrav, der skal følges. Her er der tale om mineprojekter, hvor der er skrevet specifikke krav ind, og de skal selvfølgelig følges, og mineselskabet skal sørge for, at maskiner eksempelvis fra en underleverandør, der skal derop, at de følger de krav, der er stillet til dem. Hvis en gravemaskine opfylder de almene krav her, så kan de bruges her, men kravene på stedet skal følge de specifikke krav, der er på stedet, da der skal tages hensyn til de forhold, der er der. Hvis kravene deroppe er strengere, så er det fordi vi finder det nødvendigt.

Henrik Lyberth:

De skibe, der skal hente det, der skal hentes på stedet, hvor skal de komme fra og hvor skal de sejle hen? Skal de transportere mad? Skal der være grønlandsk mad?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Det er endnu ikke besluttet endnu, hvor der skal hentes mad henne. Det skal ud i udbud.

Henrik Lyberth:

Naalakkersuisut må tage højde for, at det kommer grønlandere til gode.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel Randi Vestergaard Evaldsen:

Spørgsmålet minder om det tidligere besvarede spørgsmål. IBA-aftalen skal sikre, at man så vidt muligt bruger de lokale virksomheder til at levere.

Jørn Skov Nielsen, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Råstofloven siger, at der skal anvendes grønlandsk arbejdskraft, som udgangspunkt. Der må kun anvendes udenlandsk arbejdskraft, hvis vi ikke har de rette kvalifikationer. Der står også i Råstofloven, at man skal anvende grønlandske leverandører. Man må kun anvende udenlandske leverandører, hvis de grønlandske leverandører ikke kan konkurrere med priser og kvalitet. Hvis man vil bruge udenlandske, skal dette dokumenteres, hvorfor det er nødvendigt.

Jesper Høy:

Har man egentlig tænkt på at selvstyret har en repræsentant på camp, for at sikre at selskabet følger de regler og normer, der skal være på stedet?

Jørn Skov Nielsen, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Historisk har det været sådan, for eksempel olivinminen og guldminen, at der blev ført tilsyn hver tredje måned og oftere ved behov. Det er ikke en god ide at have en repræsentant på stedet, fordi de mister deres uafhængighed i forhold til dem, der er på minen og psykologisk kommer de til at se tingene fra deres side. Derfor er det vigtigt, at man som kontrolmyndighed kommer udefra.

Knud Olsen:

Hvem skal holde øje med, at miljøet ikke bliver forurenet mere end højst nødvendig?

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet:

Hvordan miljømonitorering skal ske skal planlægges. Dem der kommer til at monitorere bliver som udgangspunkt selskabet selv og miljøeksperter fra DCE, og de kommer til at komme hvert år.

Referat Slut